

Universitätsbibliothek Wuppertal

Epistolæ obscvrorvm virorvm

cvm inlvstrantibvs adversariisqve scriptis

Textvs

Hutten, Ulrich von

Lipsiæ, 1864

Decretum S.D.N. Papæ super supplicatione Pasquilli lecta et publicata per
D. epm. sutriensem

Nutzungsrichtlinien Das dem PDF-Dokument zugrunde liegende Digitalisat kann unter Beachtung des Lizenz-/Rechtehinweises genutzt werden. Informationen zum Lizenz-/Rechtehinweis finden Sie in der Titelaufnahme unter dem untenstehenden URN.

Bei Nutzung des Digitalisats bitten wir um eine vollständige Quellenangabe, inklusive Nennung der Universitätsbibliothek Wuppertal als Quelle sowie einer Angabe des URN.

[urn:nbn:de:hbz:468-1-976](#)

lari existiment, quum propter torporem et ingenii tarditatem nec quæ ante pedes sunt videre queant, illis in primis Thomæ ac Scotti admantur codices, quod longe utilius et conducibilius quam si Iudeis Thalmudici auferantur libri.

„Fiat ut petitur”.

5

Decretum S. D. N. Papæ
super supplicatione Pasquilli lecta et publicata
per D. Ep̄m. Sutriensem.

Sanctitas D. N. Papæ, maturo habito concilio, ad universum Christianum orbem legatos viros scilicet doctissimos mittere decrevit, qui diligentia indagine perquirant et examinent eos qui se theologicō nomine dignos esse censeant, quos si tam verbis quam operibus legitime philosophari, Evangelicæ veritati sedulo inhærere, Paulinæ ac priscorum theologorum doctrinæ operam impendere invenerint, eos praconis et laudibus extollant muneribusque honorent, ac ut feliciter quoque pergent et successoribus per manus recte vivendi et docendi normam tradant exhortentur; quos vero non re, sed verbis tantum inanibus digladiari, Evangelicam autem et priscam theologiam sophistica garrulitate et corrupta dialectica corrumpere, moribus vero contra ac ipsi præcipiant pessime vivere, linguam denique Latinam penitus ignorare reperient, eos comminationibus deterrent competentibus, quo minus improbis et flagitiosis moribus cum crassa et supina sua ignorantia sacratissimum theologiæ nomen deinceps inquinare audeant, perpetuum garrulitatis ac vanitatis suæ imponant silentium. quodsi in pertinacia sua solita instar perfidorum Iudeorum perseverare dignum duxerint, et temerario nisu monita ac mandata tam iusta ac pia negligere ausi fuerint, post debitarum poenarum exactionem simulatum illis et hypocriticum detrahant ornamentum, ut palam liqueat sub leonina pelle minime theologum, sed plane tam diu asinum delituisse.

Flete igitur, Theologastri, nam ignorantia vestra ac perversi mores palam fient ac manifestabuntur.

Publius Schnarregallus
30 Maironis Imperatoris, summi Pontificis Cancellarius,
reverendo fratri
P. Augustino Alveldiano Franciscano,
regularis observantiae S. Crucis,
sacri Bibliorum canonis miseratione divina et authoritate apostolica Lectori,
35 et in summis festivitatibus Viceguardiano,
habitus Cardinalatus S. Hieronymi defensori imperterritu,
et in Cœna domini Oratori de Synaxi,
Romanistæ romanissimo,
bonam mentem et duodecim Chiliades talentorum hellebori
40 exoptat.

Miraberis fortasse, alveldialissime Alveldi, cur syngrapha tibi Imperator summus pontifex non rescriperit, qua iam pridem S. Michaelis literas esse

⁴ Hoc pontifici tribuitur.

⁶ LECTVM ET PVBLICATVM scribi debebat. ²² Iudeorum 2. ²⁶ Sequentia non habet 2.

³⁰ Maironis] an pro Marronis == Marani, execrati, deceptoris? Nam vix cre-

scriptas tuæ farinæ fraterculis persuassissimum est, quas denique pro amuleto collo suspensas contra Martinianistas non admodum efficax habuisti præsidium: desines tamen mirari, si caussam cur factum sit penitus cognoris, primum itaque scias, post quam Imperator summus pontifex humi prostrati latriam et tractatum accepisset, decretum erat tuæ Alveldialitati aureis esse scribendum li-⁵ teris: nihil enim apud nostros nisi aureis cuiquam rescribitur literis. Id ubi nescio quis Corycœus ad' divum Franciscum detulisset, subito edicto cavit atque imperatori summo pontifici, tum omnibus interminatus est Cardinalibus, Archiepiscopis, Episcopis, Abbatibus, Præpositis, Archidiaconis, Decanis, Plebanis, Vicariis et Monasteriis, et universis et singulis Notariis, sive Rotæ sive totius cur-¹⁰ rus, ne cuiquam esset integrum tibi aureis rescribere literis: aiebat enim nefas esse Franciscano, sive patri sive fratri, noviciano vel lollardo, aurum attractare, nil obstante bulla, quam Tezelli Prædicatorum semideus nuper Romæ omnibus Mendicantibus impetravit, qua in posterum licet non aurum tantum, verum etiam omne fœmininum genus, sive primæ sive secundæ, tertiae, quartæ vel quintæ¹⁵ declinationis, quoquo modo habuerit, etiam in scanno neutrius generis, attractare. Quo auditio Imperator summus pontifex provinciam rescribendi tuae Alveldialitati mihi delegavit, atque plenariam potestatem tanquam Legato a latere vel etiam a capite commisit. Ego autem quum in celis atramentum non haberem, nec auro tibi rescribere fas esset, in Paradisum devolo, ubi forte fortuna²⁰ Enoch dormientem reperi, cui atramentum suffuratus tandem hæc tuae Alveldialitati rescriptsimus. Recordare, Alveldi, quid tibi et omnibus Romanistis acciderit, et respice opprobrium tuum; vide quomodo sponsam Christi, ecclesiam sanctorum, omnibus abominationibus et confusione induistis, sedem apostolicam in omnium turpititudinum effrontissimis adulacionibus, plane Pythagorica transanima-²⁵ tione transfiguratis, perinde ut ille ex Homero Alcen meretricem, sic vos ex Christi sponsa scortum apocalypticum fecistis. Vé vobis qui in simplicissimum sacri evangelii præscriptum hominum traditiones, decreta, distinctiones, Aristotelicas chimeras, Thomisticas cucurbitas, Scotisticas tenebras, Occisticas cistas, quadrangularis et eius massæ mille alia portenta introducitis, et veluti proci³⁰ Penelopes et nebulones turpissimi Christianam veritatem, summi regis sponsam polluitis; vé vobis falsariis perfidis, qui divinas sacræ scripturæ literas constitutionibus iuristarum et somniis monachorum adulteratis, facientes monstra inuisitata ad extremas Alveldianorum insulas deportanda; vé vobis, qui nuper nescio ex quo angulo atque Belial conciliaculo mirabilem antichristianismum per exempla reverendi fratris Dormisecure, doctoris Ioannis Diudormirii, domini Augu-

diderim auctorem de Parisiensi doctore Francisco de Maironis sive Maironio de Digna, Ioannis Scoti discipulo, actus Sorbonici institutore, cui Doctoris illuminati et acuti atque Magistri abstractionum appellations honoris causa tribuerunt, cogitasse. Cf. Bulæ hist. univ. Paris. IV. p. 197.

² Martian.] Lutherianos. ⁷ De Iano Coricio Lucilimburgensi, pontifici a libellis, cf. Ind. bibliogr. p. 36* γ. Viri vitam vid. ap. Bælium h. v. ¹³ Tezellus 1.

²¹ cf. Ecclesiastici XLIV. 16. ²⁵ metempsychosi. ²⁶ Homer.] immo, Isæo. ²⁷ Væ 3. et sic infra. ³⁶ Dormisec.] Libellum 8 foliorum in 8°. s. l. et a. publicatum sic inscriptum:

Oratio hæc est funebris.

In laudem IOANNIS CERDONIS

Quā nominauimus VADE MECVM

Quia cū emeris tūc portas tecum

stini Queretruncerii vulgo inculcatis. O domine Alveldi, respice quo pacto vestro auxilio Romani obscuraverunt aurum in Germania, et istac ubi prius vix uni homini per Alpes via patuit, integros Germaniae montes Romam transtulerunt, pro quibus omnibus callidissimi mercatores reliquerunt nobis quinquaginta ⁵ milia plastra indulgentiarum, bullas, brevia, indulta, instrumenta et multa similia. vide quam dispersi erant per universam Europam ad emungendos pauperum sudores Romanensium Curtisani, stabularii, muliones, agasones, Silvestrenses, Eccienses, Caietaniani, Capricornii atque id genus crabronum, quorum caussam tu egregie tueris. mihi tamen nolim talem patronum, si vel de lana ¹⁰ caprina res ageretur. O nunc felicia tempora, quibus veritas Domini eluxit, etiamsi quasi ursus in cathena vinctus ringeres: sapiunt iam vobis omnibus renitentibus rustici, cives, milites, comites, duces, principes et reges, agnoscent et deprehendunt vestras imposturas et offutias. agnosce tuam infelicitatem in virga indignationis tuæ; vide quam infeliciter cum pediculis domi certaveris, et ¹⁵ quam mari malo filius tenebrarum in lucem prodieris: vivit enim veritas, tu autem permanebis per omnia secula sæculorum alveldialissimus Alveldius, et vestra Sedes apostolica nunc et semper fidelis materies. Quare nisi in perpetuum tui oblitus es, iam agnitiæ veritati cede, nec in longitudine dierum insani; erubescet simul cum tuo evangelio ex cloaca Monachorum ascito, abiice ²⁰ frontem meretricis; et ut tibi tuam dementiam Christus ignoscat, hanc cantilenam post octo versus S. Bernardi pro Collecta vel ad ravim usque cane 'Miserere mei, deus, quia conculeavit me homo, et factus sum sicut asinus et mullus, in quibus non est intellectus; erravi sicut bos qui periit, et frons mere-²⁵ tricis facta est mihi, quoniam iniquitates meæ supergressæ sunt cucullum meum, et sicut onus grave gravatae sunt super me. putruerunt et corruptæ sunt Romanitatem meæ a facie veritatis'. Hæc habui, mi Alveldi, quæ in rem tuam visa sunt attinere. si aliiquid aliud in mandatis ab Imperatore summo Pontifice habuero, quod tuam Alvelditatem attigerit, nihil te celabo. Sed illud pene excidisset: miramur multa in tuis tractatibus inveniri Græca, Hebraica, Noveniatica, Apuleianica, Vulcanica, Kelberfatiatica, plura Romanica, multa item tua, id est Alveldica, nihil tamen Christianum: quare in posterum prudentius rem tuam age cum tuis latriis et tractatibus, atque tuum illum correctorem magisterculum Novenianiscum et asinarium Apulei præmone, ne tam absurde Græcolatina et Hebraicogræca tuis illis tractatibus immisceant. tu enim tanquam simplex frater ex instituto ordinis tui Latina non admodum calles, taceo Græce et Hebraice; unde omnia quæ tuis latriis et tractatibus intrudunt, pro te esse cre-

Cum duabus epistolis clarorū virorū

Quas nequaquam dices imperitor

vide supra p. 451. sqq. Ibi altera epistola (p. 453) est Ioannis Dormiseure Petro Tardesurgerio scripta. domini] d. edd. Ipse Alveldius h. l. Augustini Queretruncerii nomine peti videtur.

² isthac 3. ⁵ millia 3. ⁶ Cajetani 3. Capricorni edd. ¹¹ etiam 3. catena 3. ¹⁴ virga indign.] Thren. III. 1. ¹⁶ alveldianissimus 3. ^{21.22} Psalm. LV. 2. ²³ periit] an petiit? frons] Ierem. III. 3. ²⁸ Alveldialitatem 3. ²⁹ Phil. Novenianus Hafsfurtensis Franco Lucubratiunculas ... contra auctorem obscurorum virorū. Lips. 1516. et scholia ad Buschii Lipsica edidit. ³⁰ Apuleius hic Lipsiensis quis sit, nunc ignoro: *Apel?* Vulcanica] Vulcanus s. Claudius Lipsius dicebatur Wolfg. Polich de Mellerstadt. Cf. ad Epp. O. V. II. 70. Kelberf.] Hieron. Tungersheim Ochsenfurtensis Franco Kelberfurius frigido convitio dicebatur.

dis, quum omnibus modis in Martini partes abeant. quorū enim attinet sacratissimum nomen IESVS tuis Romanitatibus præscribere, quum Franciscani, Romanenses et Ecciani sitis, non Christiani? Sed de his latius paulo post. Vale interim Alveldialiter, ex Paradiso, secundo anno postquam tu ex insano factus es stultissimus. 5

[Ad hunc Pasquillum Marranum, cum Lipsienses imprimis et Alveldium, parum quidem ingeniose et facete, exagitent, appendicem ex Kappii libro (*Kleine Nachlese II. p. 520, sqq.*) exhibemus quæ sequitur.]

**Ein Satyrischer Tractat in Reimen auf Alvelds zu
Weymar gehaltene Disputation.** 10

Aus einer coäven Copey.

M. D. XXII.

Tractatus metricus de Wimariensi disputatione,
in laudem præsertim Elatissimi ac divinissimi Fratris,

Patris Augustini Alveldii, 15

Lipsiensis magistri, Ordinisque Minorum professi sinistri
decantatus et magno labore comportatus.

*Carmen Iambicum liricum monocolon, acatalecticum etc.
et Archelochium, mira suavitate compositum.*

O regina Musarum, delicatissima Alecto,
Adsis cum pulchris crinibus tuo metristæ dilecto,
Meos quandoquidem oculos ad te suppliciter flecto,
Ut describam disputationis actum
5 Nuper in conventu Wimariensi factum,
Cum fratum minorum ignominia peractum;
Huius, inquam, solennis disputationis
Grandisque cucullatorum contentionis,
Qui cito redacti sunt ad metum redargucionis,

10 Ubi aderat Henricus Marquardi, generalis sinister,
Et præsidebat Alveldius, Lipsiensis magister,
Responditque quidam Minorum ordinis professus sinister.
Hic, inquam, Henricus Marquardus,

In quo non est amor fraternalis,

15 Est purus sophista et logicus modernus,
Attamen est gloriosus in utraque milicia,
Vir strenuus de modica pericia,
Qui facit omnes actus sine tristitia.
Ille reprehendit nuper Philippum Melanchthonem,

20 Qui si sciret, redderet ei bonam talionem,
Ut fieret notus per omnem regionem:
Appellavit ipsum passionatum grammaticam,
Parvumque socium et blesum Iudaistam,

⁴ sec. a.] a. 1522. ¹¹ Copey] Spalatini. Kappius prænotavit „In den Epistolis obscurorum virorum sind viel dergleichen Reime, obwohl von andern Materien, zu finden.“ ¹⁹ Archelochium, sic K. ¹ Alecto] Furiarum una. ⁹ metam?